

Belieforama

ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ ПРАКТИЧЕСКИ ОПИТ,
ПРЕДНАЗНАЧЕНО ЗА ПОСТИГАНЕ НА
АНГАЖИРАНост
За Европа
на религиозното и верско многообразие

Документ с обзор на
политиките
за европейските институции
и групи на гражданското общество

Резюме за ръководството

Представен на семинар на
Европейския парламент, Брюксел, Белгия
18 октомври 2012 г.

Доклад, изготвен от името на партньорите на Belieforama,
от неговите консултанти по обзор на политиките:

Пол Уелър (Paul Weller), MA, MPhil, PhD, DLitt
Професор по междурелигиозни отношения, University of Derby, Обединеното кралство
Център за изследване на обществото, религията и убежденията
и гостуващ научен сътрудник, Оксфордски център за християнство и култура,
Regent's Park College, University of Oxford
<http://www.derby.ac.uk/staff-search/professor-paul-weller>

Сария Контрактор (Sariya Contractor), BSc, PGDip, PhD
Кандидат на науките, провеждащ изследвания на социологията на религията,
Център за изследване на обществото, религията и убежденията
University of Derby, Обединеното кралство
<http://www.derby.ac.uk/staff-search/dr-sariya-contractor>

Център за изследване на обществото, религията и убежденията
<http://www.derby.ac.uk/health/social-care/research-groups/society-religion-and-belief-research-group>

Резюме за ръководството

Въз основа на направен анализ на наученото от Общността за сътрудничество на Belieforama (<http://www.belieforama.eu>) и проведените обучения, следните препоръки и размисли бяха идентифицирани за предоставяне на европейските институции, националните органи и групите на гражданското общество:

Препоръки

1. **Присъединяване на ЕС към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) и укрепване на правата на човека в държавите-членки**
ЕС възможно най-скоро трябва да се присъедини към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и заедно с държавите-членки трябва да проведе систематичен и критичен преглед на изпълнението на мерките за защита на правата на човека във всяка отделна държава-членка.
2. **По-фокусирана подкрепа на ЕС и на държавите-членки в тяхната борба с дискриминацията в областта на трудовата заетост**
В своето разбиране и прилагане на мерките, насочени към постигане на равенство, ЕС и държавите-членки трябва да обърнат повече внимание на личните характеристики на работниците и служителите, включително тяхната религиозна или верска идентичност, вместо да разчитат на прилагането на подход на формално равенство на възможностите, който се опитва да бъде „сляп“ по отношение на личностните характеристики, които законите, защитавщи равенството, се опитват да приложат.
3. **Допълнителна подкрепа от страна на ЕС и държавите-членки за образователни инициативи, предназначени за постигане на трансформация**
ЕС и държавите-членки трябва да предоставят стимули на работодателите, публичните органи и образователните институции, да се ангажират с обучение, насочено към повишаване на грамотността по отношение на религиозните и верски убеждения, насочено към трансформация на нагласите и поведението с цел преминаване към реално равенство.
4. **Преглед на пресечните точки на политиките на ЕС и държавите-членки, свързани с религиозните и верски убеждения**
По отношение на адекватността на националното прилагане на директивите на ЕС, Европейският съюз и държавите-членки трябва по-специално, но не само, да направят преглед на своите политически концепции по въпросите, свързани с религиозните и верски убеждения, за да се постигне по-последователен подход в рамките на ЕС.
5. **Прилагане на препоръките от Договора от Лисабон при групите за религиозни и верски убеждения**
ЕС трябва да разработи конкретен план за действие за прилагане на разпоредбите на Договора от Лисабон за „открит, прозрачен и редовен диалог“ при групите за религиозни и верски убеждения.

Размисли

1. **С помощта на „спектър“ за разбирането на несправедливото третиране, основано на религиозни и верски убеждения**
Колко полезен може да бъде модела на „спектъра“ на несправедливо третиране въз основа на религиозни и верски убеждения (предразсъдъци; омраза; неравностойно положение; пряка дискриминация; непряка дискриминация; институционална дискриминация) за анализ на динамиката на този модел и за определянето на това кои мерки, самостоятелно или в комбинация, могат да бъдат най-подходящо разгърнати за справяне с несправедливо третиране по различни части на „спектъра“?
2. **Постигане на баланс между образование, право и включване**
Правилен ли е балансът на прилагането на политиките на ниво ЕС и държавите-членки между правните рамки и изисквания и научни и образователни инициативи, които насърчават предоставянето на права и включването на религиозните и културни малцинства?
3. **Поемане на по-голяма отговорност от групите за религиозни или верски убеждения по отношение на несправедливото третиране**
До каква степен групите за религиозни или верски убеждения поемат отговорността да предприемат инициативи и да намират механизми за справяне с начините, по които техните традиции, учения и/или философия могат да доведат до несправедливо третиране на други групи за религиозни или верски убеждения и/или други лица, които възприемат своята идентичност частично или основно от гледна точка на етническата принадлежност, пол или сексуална ориентация?
4. **Насърчаване на по-голяма прецизност по отношение на индивидуалните и социални форми на религиозни или верски убеждения**
Какви възможности може да съществуват, за да се даде възможност на групите на гражданското общество да работят заедно с публичните органи с цел да се опитат да помогнат на политиките да разберат и отчетат по-добре сложността, която често може да характеризира споделени и индивидуални религиозни или верски идентификации?
5. **Разсъждаване относно структурните проблеми в религията(ите), държавата и обществените отношения**
До каква степен групите на гражданското общество (включително религиозните групи) имат възможност да размишляват върху и да допринесат за дебата относно структурните отношения между религията(те), държавата и обществото?

6. Отиване отвъд християнско-светското напрежение за формирането на европейската социална действителност

Вместо рамкиране на културния, религиозен и политически пейзаж на Европа по отношение на това, което може да се нарече „двуизмерно“ християнско-светско напрежение, доколко може да се мисли за настоящата европейска социална действителност като „триизмерна“, с контури,

които са християнски и светски, – но също така (и все повече) религиозно плуралистични, – за да се отвори Европейското бъдеще към по-приобщаващо участие на всички страни?

Източници на тези препоръки и размисли

Обучението, учителите и участниците на Belieforama като политически ресурс

От 2004 г. насам, с подкрепата на финансиране, получено от Европейския съюз и фондации с благотворителна цел, партньорски организации от цяла Европа са разработили образователните процеси и материали за обучение, които сега формират част от Общността за сътрудничество на Belieforama (<http://www.belieforama.eu>). Печелившият и външно оценяван подход е да се генерира насочени към трансформиране на ситуацията поуки на база натрупания опит около многообразието от религиозни или верски убеждения, включително пресичането на религиозните или верски убеждения с други различия, като култура, пол и сексуална ориентация, които допринасят за образуването на индивидуалните и социалните идентичности. Неговото обучение включва общи модули за религиозното многообразие и анти-дискриминация, както и специфични модули за преодоляване на антисемитизма, преодоляване на ислямophobia, намиране на баланс между религиозната, полова и сексуална ориентация, както и конфронтиране на дискриминацията: Как да се подпомогне този процес и да се предприемат действия. От 2004 г. насам, над 2000 души са ангажирани с най-малко един аспект на обучението на Belieforama.

Belieforama: Генериране на промяна и политика на информиране

Въз основа процеса на взаимодействие между поемането на ангажимент, предприемането на действие и времето за размисъл, Общността за сътрудничество на Belieforama се стреми да допринесе за трайна промяна в нагласите и поведението и чрез своите обучения да информира провеждането на конструктивна политика за развитие. Настоящата фаза на проекта, финансиран от ЕС по програмата Грюндвиг, възложи на Belieforama да осигури „обратна информация, събрана систематично от участниците и учителите“, целта на която е да извлече „добавена стойност“ за политиката за вземане на решение от основната образователна роля на Belieforama. Проф. Пол Уелър и д-р Сария Контрактор от Центъра за изследване на обществото, религията и убежденията на University of Derby в Обединеното кралство получиха задачата да разработят и приложат научни изследвания, за да се съберат данни от участниците, учителите и други подходящи източници на Belieforama, както и от това да идентифицират размисления и препоръки за провеждане на политика на европейско ниво.

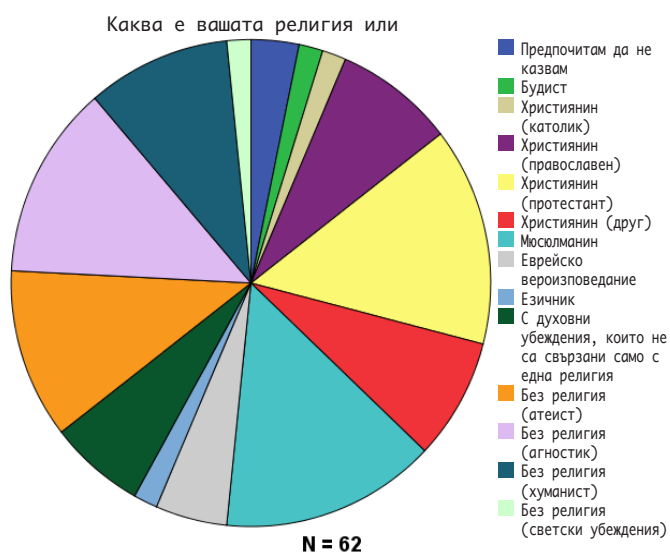
Контекст на политиката на европейските институции и групи на гражданското общество

Често се посочва, че ЕС не разполага с компетентност в областта на религията или убежденията, и че отношенията с групите за религия или убеждения са запазени за държавите-членки. Но особено след Договора от Амстердам (1999 г.), провъзгласяването на Хартата на основните права (2000 г.) и Договора от Лисабон (1999 г.), европейските институции все повече намират пресечни точки с въпросите на религиозните или верски убеждения, особено когато европейските институции се занимават с граждански и основни права, недопускане на дискриминация, имиграция и интеграция, социално приобщаване, образование и култура. Групи на гражданското общество, (включително за религиозни или верски убеждения) имат области на широка ангажираност с религиозните или верски убеждения, които проникват в широки области на индивидуалната и социална идентичност, живота и организацията.

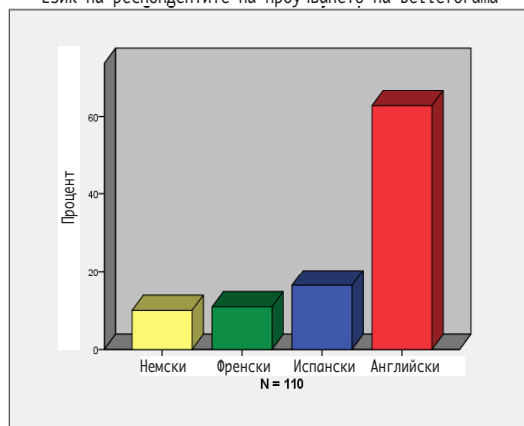
Ключови теми от изследването на Belieforama

Изследването, което е основа на пълния документ, представляващ обзор на политиките, дава ярки примери за вида на данните, идентифицирани в по-широкообхватни европейски изследвания, като специални доклади на Евробарометър за дискриминацията в ЕС и в Европейското изследване на ценностите. То също така подчертава примери за добри практики и идентифицира видовете подходи, за които участниците обясняват, че са довели до промяна на трансформацията за тях и за други лица, водеща до справяне с конфликти, както и до разработването на по-приобщаващи подходи, свързани с религиозните или верски убеждения.

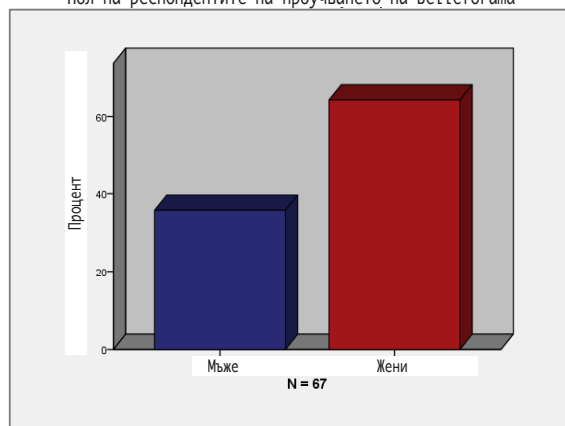
Полът, езикът, религиозните или верски убеждения, както и характеристиките на страната на нормално местопребиваване на респондентите на онлайн проучването за тези от тях, които са избрали да отговорят на тези въпроси, са изложени в диаграмите по-долу. В допълнение, Таблица представя декларираните причини от анкетираните респонденти за участие в обученията на Belieforama:

Език на респондентите на проучването на Belieforama

Пол на респондентите на проучването на Belieforama

Основна мотивация за участие в обучението	Избор, класиран на първо място Честота	Избор, класиран на първо място Валиден процент	Избор, класиран на второ място Честота	Избор, класиран на второ място Валиден процент	Избор, класиран на трето място Честота	Избор, класиран на трето място Валиден процент
Моят собствен личен интерес	42	39,6	15	16,5	15	16,5
Моите религиозни или верски ангажменти	9	8,5	22	24,2	22	24,2
Моите образователни ангажменти	7	6,6	32	35,2	32	35,2
Моите политически ангажменти	2	1,9	5	5,5	5	5,5
Моите професионални ангажменти	45	42,5	11	12,1	11	12,1
Други	1	0,9	6	6,6	6	6,6
Общо	106	100,0	91	100,00	91	100,00

BELIEFORAMA
<http://www.belieforama.eu>

Project coordinated by:

Project funded by:

This project (504667-LLP-1-2009-1-BE- GRUNDTVIG-GMP) has been funded with support from the European Commission. This communication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.